

CASA

VOGUE

θαλασσινές
διαδρομές

- ΠΑΤΜΟΣ
- ΤΗΝΟΣ
- ΚΥΘΗΡΑ
- ΣΙΦΝΟΣ

& ΣΕΡΙΦΟΣ, ΤΟ
ΜΟΝΟ ΜΕΡΟΣ
ΟΠΟΥ Η ΡΑΟΛΑ
ΝΑΥΟΝΕ ΔΕΝ
ΣΧΕΔΙΑΖΕΙ!

Milano's Best επιλογές
από τη σημαντικότερη
έκθεση design

ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

*Ο αρχιτέκτονας Μανώλης Χούτης
δημιούργησε στην Τήνο μια κατοικία
όπου χαρακτηριστικά και παραδόσεις
του τόπου έχουν αποδοθεί με ιδιαίτερο
τρόπο. Από τον Πάρη Κορμαρή.
Φωτό: Μιχάλης Κορόνης*

Πέτρα, γυμνό μπετό και τηνιακό μάρμαρο είναι τα βασικά υλικά που χρησιμοποιήθηκαν για την ανακωδόμηση της κατοικίας του αρχιτέκτονα Μανόλη Χούπη, στον Χατζηπράδο της Τήνου.

Εννιά χρόνια κανείς στο σπίτι που έφτιαξε ο Μανόλης Χούπης στην Τήνο, αβίζει να κάνει μερικές «στάσεις» στην επαγγελματική του πορεία. Στο Παρίσι, όπου σπούδασε αρχιτεκτονική. Στο Γκραντ της Αυστρίας, όπου διακρίθηκε σε διεθνή διαγωνισμό νέων αρχιτεκτόνων και εργάστηκε για αρκετά χρόνια, συνεργαζόμενος παράλληλα με γραφεία όπως του Jean Nouvel και του Claude Parent. Και πάλι πίσω στη γαλλική πρωτεύουσα, όπου διαμένει σήμερα, έχοντας ιδρύσει το γραφείο mArchitecture. «Η απουσία μου από τη χώρα με έβαλε σε μια θέση αποστασιοποίησης», επισημαίνει ο ίδιος, «η οποία μου επέτρεψε να διεκρύνω την ελληνική παιδεία μου, με την όξυνση του κριτικού πνεύματος, την εκμάθηση της όρασης και την κατανόηση των στοιχείων –«κινήτων ή αειθαλών»– που συνθέτουν κάθε πολιτισμό, και κυρίως τον αρχαιολογικό». Ίσως γι' αυτό, όταν ήρθε η ώρα για το πρώτο του έργο επί ελληνικού εδάφους, κατάφερε να δημιουργήσει ένα σήμα που δεν θα ταίριαζε πουθενά αλλού, χωρίς να πέσει σε καμιά παγίδα κοινοτοπίας. «Έβλεπα για μένα και τον γιο μου έναν τόπο για καινοκαιρινή κατοικία σε νησί της Ελλάδας με προοπτική τη δυνατότητα απίστευτης μόνιμης χρήσης», εξηγεί. «Ταυτόχρονα, ήθελα –εφόσον δινόταν η ευκαιρία– να πείσω κάτι δικό μου στη χώρα». Το καταλληλό σημείο βρέθηκε στην άκρη του Χατζηπράδου, ενός μικρού τυπικού χωριού στην ενδοχώρα της Τήνου. «Το οικοπέδο γειτονεύει με τους γείτονες του σπιτιού ενός παιδικού μου φίλου, όπου περνούσαμε μερικές καλοκαιρινές μας διακοπές όταν εριόμασταν από το Παρίσι. Από τη μια μου άρεσε ο τρόπος ζωής του χωριού, με την ποιότητά του, τη δυνατότητα απομόνωσης και περισυλλογής, την αυθεντικότητα και τη συλλογικότητά του. Από την άλλη, οι πιο πρόσφατες χαρές και απολαύσεις που προσφέρει το νησί η ποικιλόμορφη φύση, η ζωντανά της πολυσύχναστη χώρα, η πολιτιστική ζωή του, οι βόλτες στα χαρακτηριστικά «κρεμασμένα» στο βουνό χωριά, αλλά και >

στη γειτονική Μύκονο. Θεμάται ακόμα μια συναι-
χία σύγχρονης μουσικής στην εκκλησία της Περά-
στρας ή τον Καραγκόζη του Σπαθάρη στο ανοικτό
θεάτρο του Βώλιακα. Η πιο χαρακτηριστική στιγμή
ήταν το κρύο ντους έξω στους κήπους, στην επιτρο-
φή από την παραλία πριν τη μεσημεριανή σιέστα».
Κονιάζοντας το σημείο από ψηλά, κατέληξε σχεδόν
αυτοσχημαί στην ιδιότητα διάταξη του κτίσματος, που
εκτός από τους κοινόχρηστους διαθέτει τρία αυτόνο-
μα υπνοδωμάτια με δικό τους μπάνιο. «Σ' αυτό το με-
σογειακό κλίμα», λέει ο αρχιτέκτονας, «όπου η ζωή
μοιράζεται κοίτημα έξω και μέσα, κεντρική ιδέα ήταν
η ήπια μετάβαση μεταξύ διαφορετικών ανοικτών και
κλειστών χώρων, που επέτρεπε την αξιοποίηση ολό-
κληρου του οικοπέδου. Στόχος ήταν να πραγματο-
ποιηθεί ένα σύγχρονο έργο μέσα σε ένα πλάσιο πα-

ραδοσιακό, τηρώντας τους αρκετά αυστηρούς υπα-
χόντες κανονισμούς. Οι αναφορές του συνθέτον
και υπερβαίνουν τις παραδόσεις του τόπου και δια-
μόνουν αυτού. Η σύλληψη των διαμετρήσεων, για παρά-
δειγμα, αναφέρεται σαφώς στα ντύσια «κελιά», μι-
κρά κτίσματα για «ελάσση» κατοίκηση περιμερι-
ακών κήπων και καλλιεργήσιμων εκτάσεων. Το μό-
νο στοιχείο ιεράρχησης της όλης πρότασης είναι το
πλάσιο πρέσβυς και ανακαταλαμβάνει νερού στο
κέντρο του οικοπέδου, που –πέραν ενός ρόλου ανα-
ψυχής και δροσισμού– συμβολίζει την τοπολογία οι-
κοδόμησις των ανθρώπινων οικισμών και προσφέ-
ρει ένα φυσικό επίπεδο καθορισμού και αισθη-
τικής στην αρχιτεκτονική του έργου». Για την
εξοικονόμηση του σχεδίου υιοθετήθηκε μια απλή κατα-
σκευαστική φιλοσοφία και εφαρμοστικαν παραδο-

οιακές τοπικές τεχνικές, ενώ όλα τα υλικά προήλθαν από το νησί και δουλεύτηκαν επί τόπου. «Για την mXarchitecture, κάθε αρχιτεκτονική πρόταση είναι μια απάντηση ενωτική σε τλειάδα ετερόκλητων ερωτήσεων», καταλήγει ο Μανώλης Χούτης. «Ξεκινάμε από την αποδόμηση των «συμφραζόμενων» του περιβάλλοντος, φυσικού, προγραμματικού και πολιτιστικού, για να αποτραβήξουμε αυτό που έχει νόημα σήμερα, πέραν του ανεκδοτικού, των παραδόσεων ή των συνθηκών. Σε αντίθεση με όλα όσα μου είχαν επιωθεί, πρέπει να πω ότι το συγκεκριμένο έργο κατανοήθηκε πλήρως από όλους τους οργανισμούς ελέγχου και τους εντόπιους συνεργάτες μου, και τηρηθήκαν με απόλυτο σεβασμό όλες οι απατήσεις και τα χρονικά πλαίσια. Η εμπειρία κατασκευής στην Ελλάδα αποτέλεσε για μένα μια πολύ ευχάριστη έκπληξη και πηγή πολύ βαθειάς ικανοποίησης για το αποτέλεσμα».

Ρευστότητα ανάμεσα στο μέσο και το έξω χαρακτηρίζει τους κοινόχρηστους χώρους και τα αυτόνομα δωμάτια της κατοικίας, που αναπτύσσεται γύρω από έναν υγρό «πυρήνα».

